

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **D. Y.**
státní příslušnost Ukrajina
zastoupeného Mgr. Ing. Janem Levým, Ph.D., advokátem
se sídlem Štefánikova 249/28, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2021 č. j. OAM-170/LE-BA02-K02-2020, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 22. 2. 2021 č. j. OAM-170/LE-BA02-K02-2020 žalované Ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou

Shodu s prvopisem potvrzuje

podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z ohrožení jeho života a uvěznění po návratu na Ukrajinu, kde byl údajně obviněn SBU, bylo zahájeno proti němu trestní stíhání pro obchod s vojenským materiálem a jeho jméno bylo zaneseno do seznamu Mirutvorec. V souvislosti s neúspěšným transportem obchodovaného zboží na území Luhanské republiky (dále jen „LNR“) se žalobce obává z možného pronásledování členů teroristické organizace této republiky. Žalovaný poukázal na to, že Česká republika považuje Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněvské a Luhanské oblasti za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu stanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až v době, kdy mu hrozila realizace rozhodnutí o správním vyhoštění. Přitom neprokázal, že v jeho případě nelze zemi původu Ukrajinu považovat za bezpečnou a žalovaný tak shledal naplnění podmínek k zamítnutí jeho žádosti podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodné.

2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal včasnou žalobu, ve které namítal porušení zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v jeho ust. § 3 a § 50 odst. 3 a 4. Podle žalobce žalovaný také porušil ust. § 14a zákona o azylu, neboť mu na Ukrajině hrozí nebezpečí vážné újmy vůči vykonstruovanému trestnímu řízení za jednání, které nikdy nespáchal. Žalovaný nedostatečně zhodnotil jeho výpověď a posoudil jeho žádost o mezinárodní ochrany zcela tendenčně. Žalobce poukázal na činnost SBU, jejíž praktiky nelze považovat za státní orgán demokratické země, kde jsou dodržována lidská práva. Ke tvrzení žalovaného, že má možnost využít ochrany kompetentních státních orgánů, žalobce namítal, že právě těmito orgány bude nezákonně stíhán. Žalovaný měl zohlednit jeho námítky týkající se nelegálních praktik SBU a neopatřil si informace o tom, zda v této konkrétní situaci žalobce lze skutečně Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce proto navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 19. 3. 2021 poukázal zejména na to, že žalobce nedoložil a neprokázal, že v jeho konkrétním případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2021 č. j. OAM-170/LE-BA02-K02-2020 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 1. 12. 2020. Tuto žádost podal v zařízení pro zajištění cizinců Balková, kde byl zajištěn za účelem správního vyhoštění rozhodnutím

Krajského ředitelství policie, hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 27. 11. 2020. V rámci správního řízení o vyhoštění žalobce uvedl do protokolu o výsledku mimo jiné to, že případné správní vyhoštění jeho osoby nebude znamenat nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života a že neexistují žádné důvody, které by mu bránily ve vycestování z území České republiky. Na Ukrajinu se vrátit může a finanční prostředky na cestu si obstará. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 5. 1. 2021 jako důvody této žádosti uvedl, že jeho životu hrozí nebezpečí, a to že jej zavřou do vězení a že má strach o svůj život. Je zanesen do seznamu „Mirutvorce“, což znamená, že je nežádoucí osoba pro Ukrajinu. Dodal, že je mohou také pronásledovat příslušníci teroristické organizace Luhanské republiky, jejichž jméno nezná. Dne 22. 1. 2021 byl žalobcem proveden pohovor k jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce přicestoval do České republiky před 3 léty, jelikož zde hledal příbuzné, nicméně nikoho nenašel. Na Ukrajině měl problémy se státními orgány, jelikož je proti němu vedeno dvojí trestní stíhání. První trestní stíhání se týká nedovoleného podnikání a druhé je vedeno bezpečnostní službou Ukrajiny kvůli obchodování s vojenským materiálem. Informaci o zahájení trestního stíhání pro obchod s vojenským materiálem se dozvěděl od přítele, který je důstojníkem SBU. Na základě této informace opustil Ukrajinu a přijel do České republiky. Uvedl, že neví, zda je proti němu trestní stíhání vedeno v současné době, pouze má informaci o svém zařazení na seznamu Mirutvorce. Jde o seznam lidí, kteří mají zákaz vstupu na Ukrajinu, pokud jsou cizinci a kdo je občanem Ukrajiny, byl by pravděpodobně na území vpuštěn a okamžitě zatčen. Informaci o tom, že je zařazen na tento seznam, se žalobce dozvěděl od známého, který pracuje jako náčelník štábu okresní policie. Dále uvedl, že před vypuknutím války prodával zhruba 10 let dieselové generátory do Doněvska a Luhanska a také civilní zařízení a náhradní díly pro vojenská vozidla. Při přechodu hranice mezi Ukrajinou a LRN byly kromě náhradních dílů nalezeny i zbraně, k nimž žalobce žádný vztah neměl, avšak byl označen organizátorem obchodu; z toho důvodu proti němu SBU zahájila trestní stíhání. Nedokázal vysvětlit, proč o této skutečnosti nehovořil již v rámci řízení o své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou podal dne 26. 7. 2018, odpověděl, že to chtěl říct až u soudu. Na Ukrajině mu hrozí minimálně vězení, maximálně smrt a nebezpečí pociťuje z obou stran jak od SBU tak i LRN. Závěrem pohovoru uvedl, že neustále čelil konfliktům, protože mluví rusky, jelikož žil na východní Ukrajině. Do správního spisu byla také založena dokumentace týkající se první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, kterou podal dne 26. 7. 2018. Jako důvody této žádosti tehdy uváděl, že má obavy z jednání jistého podplukovníka, kterého měl zranit při vzájemné potyčce kousnutím do ucha a který mu měl následovně vyhrožovat smrtí a dále obavy z jednání osob, jež jej odvezli do lesa, kde jej silně zbili a z vyhrůžek lidí, kteří kvůli jeho svědectví přišli s rozhodnutím soudu o dva generátory. Dále uvedl špatnou ekonomickou situaci na Ukrajině spojenou se ztrátou životní perspektivy. O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 10. 2018 č. j. OAM-654/ZA-ZA11-VL16-2018 tak, že žádnou z forem mezinárodní ochrany žalobci neudělil. Součástí správního spisu jsou informace o zemi původu žalobce Ukrajině, a to informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky ze dne 25. 4. 2020 o politické a bezpečnostní situaci, mezinárodních smlouvách o lidských právech a základních svobodách, vojenské službě a vnitřně přesídlených osobách a informace téhož odboru nazvaná „Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu“ se stavem v srpnu 2020. Podle protokolu ze dne 11. 2. 2021 se

žalobce dostavil k seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, přičemž uvedl, že se s jejich obsahem nechce seznámit a vyjádřit se k nim a nenavrhoval žádné doplnění těchto podkladů, ani neuvedl žádné skutečnosti nebo nové informace, které by měl žalovaný vzít v úvahu při posouzení jeho žádosti.

6. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
7. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny a že v souladu s ust. § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje tuto zemi Česká republika s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněvské a Luhanské oblasti pod kontrolu proruských separatistů za bezpečnou zemi původu v souladu s ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce před odjezdem z Ukrajiny pobýval v Záporožské oblasti, která je pod kontrolou centrální ukrajinské vlády. Zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle výše citovaného ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu je vázáno na splnění dvou podmínek. První podmínkou je to, že žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Tato podmínka je bezesporu v daném případě naplněna; druhou podmínkou je pak to, že žalobce neprokáže v řízení o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Žalobce v žalobě v tomto směru namítal nelegální praktiky SBU a nezákonné trestní stíhání vůči jeho osobě, které žalovaný nezohlednil a neobstatal si v tomto směru potřebné informace pro posouzení jeho konkrétní situace, zda Ukrajinu lze vůči němu považovat za bezpečnou zemi původu či nikoliv. Krajský soud k této žalobní námitce musí především konstatovat, že je nelogické a zarážející, pokud se žalobce o těchto obavách nezmínil ani v rámci správního řízení ve věci jeho první žádosti o mezinárodní ochranu ani v rámci řízení o správním vyhoštění, kdy uvedl, že neexistují žádné důvody, které by mu bránily ve vycestování z území České republiky a že se na Ukrajinu vrátit může. Druhou žádost o mezinárodní ochranu podal 1. 12. 2020 poté, kdy byl Policií České republiky rozhodnutím ze dne 27. 11. 2020 zajištěn za účelem správního vyhoštění. Tyto skutečnosti dle názoru u krajského soudu vyvolávají značné pochybnosti o jím takto vyličených důvodech o udělení mezinárodní ochrany spočívajících v jeho obavách z činnosti SBU a Luhanské republiky. I kdyby tomu tak skutečně bylo, nemůže krajský soud v daném případě souhlasit se žalobní námitkou, že s ohledem na nenadálé praktiky SBU si žalovaný neobstatal informace o tom, zda Ukrajinu v tomto směru lze považovat za bezpečnou zemi původu. Součástí správního spisu žalovaného je mimo jiné shora citovaná informace nazvaná „Hodnocení Ukrajiny jako bezpečná země původu“, v níž se mimo jiné uvádí, že na Ukrajině vykonávaly obecně svou činnost domácí a mezinárodní lidskoprávní organizace bez omezení, které své poznatky vyšetřovaly a uveřejňovaly. V ústavě je zakotven ombudsman (veřejný ochránce práv). Jeho úřad spolupracoval s nevládními organizacemi na různých projektech pro sledování dodržování lidských práv ve věznicích a jiných státních institucích. Od roku 2012 funguje na Ukrajině národní preventivní mechanismus, který dohlíží na dodržování lidských práv a dne 27. 11. 2018 začal na Ukrajině fungovat státní úřad vyšetřování, který má mimo jiné vyšetřovat trestné činy příslušníků vyšetřovacích orgánů. Pokud by tedy žalobce měl obavy z pronásledování

ze stran bezpečnostního úřadu, či tvrzených teroristických organizací Luhanské republiky, byly důvodné, nepochybně by měl možnost se obrátit na policejní či jiné státní orgány o pomoc. Z jeho výpovědi však vyplynulo, že této možnosti nevyužil, z čehož ovšem nelze dovodit, že by mu tato pomoc byla odepřena, respektive že by nebral poskytnutá v dostatečné míře.

8. Žalobní námitka, že si žalovaný neopatřil ve vztahu k žalobcově případu dostatek relevantních zpráv o bezpečnosti zemi původu žalobce, je rovněž nedůvodná. Dle názoru krajského soudu jsou použité informace uvedené zejména ve zprávě o hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu dostačující pro posouzení žalobcových důvodů nynější žádosti o mezinárodní ochranu a rozhodně z nich nelze učinit závěr, že by ukrajinské bezpečnostní orgány nebyly schopny mu poskytnout adekvátní pomoc. Krajský soud proto uzavírá, že žalobce svým tvrzením neprokázal, že v jeho případě nelze zemi původu Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi. Žalobcem tvrzené důvody v jeho žádosti o mezinárodní ochranu za situace, kdy byly naplněny podmínky zamítnutí této žádosti jako zjevně nedůvodné, nebyl žalovaný ve smyslu ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu povinen posuzovat z hlediska důvodů uvedených pro udělení azylu podle ust. § 13 a § 14 nebo pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b. Zároveň také nebyl povinen posuzovat, zda žalobce jakožto žadatel o mezinárodní ochranu neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 nebo že by mu hrozila vážná újma podle ust. § 14a téhož zákona.
9. Ze shora uvedených důvodů proto krajský soud žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s., přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
10. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 17. 8. 2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce